

Holistická krmiva

Co znamená slovo „holistický“

Přiznejme si, že pod termínem holistická krmiva si málokdo umí představit něco konkrétního. Chápe sice, že jsou to krmiva poněkud jiná než všechna ostatní, čím se ale od těch jiných konkrétně liší (kromě ceny), si většinou představit nedokáže. Slovo „holistický“ znamená podle Nového akademického slovníku cizích slov (Academia, Praha 2005) směr, který zdůrazňuje – zejména v biologii – celostnost, tj. že celek je něco řádově vyššího než prostý souhrn jeho částí.

Co jsou holistická krmiva?

Jsou to taková krmiva, která obsahují i ty látky, které ve výživě psa mají své poslání a svůj význam, aniž by patřila mezi základní živiny, vitaminy, minerální a vysoce nenasycené mastné (polyenové) kyseliny.

Pojmem „holistické krmivo“ se označuje takové, které zvířatům poskytuje nejen všechno to, co je podle zákona o krmivech deklarováno na obalu, ale ještě cosi navíc - jakousi přidanou hodnotu. Tou je dopřát organismu psa či kočky jako celku synergickým účinkem jednotlivých složek maximální možnou péčí s ohledem na jeho zdraví a pocit pohody a psychické spokojenosti (welfare). Tímto způsobem zabezpečují preventivní výživu zvířete. Před čím a jak je dokážou ochránit? Především posilují nespecifické obranné funkce jeho organismu, snižují riziko různých běžných onemocnění, brání projevu některých dědičně podmíněných vad a nemocí (nedovolí různým, zejména recesivním vlohám aby se uplatnily) apod., a to cestou komplexního uspokojování jeho nutričních potřeb.

Dodají psu nebo kočce nejen všechny základní živiny (proteiny, lipidy, glycidy), vitaminy, minerální a polyenové mastné kyseliny ve špičkové kvalitě a dokonale využitelné podobě, ale i množství jiných látek (např. ze skupiny bioflavonoidů), které potravu činí v pravém slova smyslu biologicky plnohodnotnou. Jde většinou o látky přírodního původu, které získá volně žijící psovité nebo kočkovité šelma když požívá právě ulovenou kořist včetně natráveného obsahu zažívacího traktu, předzpracovaného mikrobiální flórou trávicího ústrojí býložravce a působením enzymů, kterými její organismus vůbec nedisponuje. Jsou to látky pro ni jinak nedosažitelné. V běžném krmivu se jich ovšem domácím psu či kočce nedostává. Přírodní komponenty holistických krmiv po náležitém zpracování tak mohou chovanému zvířeti nabídnout to, co běžná krmiva nedokážou. V tom tkví jejich biologická plnohodnotnost a celostnost jejich působení.

Jaký je přínos holistických krmiv

Krmiva tohoto typu představují z hlediska svojí biologické hodnoty absolutní špičku v kategorii průmyslově vyráběných kompletních granulovaných krmných směsí. Jsou nejspíše stravitelná a organismem psa zdaleka nejlépe využitelná. K jejich výrobě se používají zásadně produkty rostlinné výroby vypěstované bez použití umělých hnojiv, neošetřované insekticidy aj. biocidy chemického původu, a produkty živočišné výroby nepocházející z chovů jatečných zvířat žijících v nevyhovujících podmínkách, živých krmnými směsmi s obsahem antibiotik, antitykotik, antiparazitik, růstových hormonů, antioxidantů aj. látek chemického původu.

Průmyslově vyráběné granulované krmné směsi znamenají po mnoha stránkách nesporný pokrok ve výživě psů i koček, ovšem jen potud, pokud jsou vyrobeny ze skutečně kvalitních a čerstvých surovin. Takové produkty ovšem nepatří mezi nejlevnější a zákazníky (kteří si říkají „granule jako granule, hlavně že je pes / kočka žere“) vyhledávané. Těmi jsou pohříchu převážně krmiva co nejlevnější, která ve skutečnosti nedokážou uspokojit ani základní výživové nároky zvířete, mohou ho pouze zbavit pocitu hladu. Platí to především pro velká a obří plemena psů, která sice po takových krmivech nestrádají hladem, ale v podstatě jsou podvyživená (i když nemusejí být vyhublá či dokonce kachektická). Následně se to však projeví nejen na jejich kondici (např. poruchách pohybového ústrojí), ale i na vysoké nemocnosti a velmi často krátké době dožití.

Majitel psa šetřící na krmivu suma sumárum mnoho neuspoří, spíše naopak. To, co uškodil na výživě psa, vydá za veterinární péči ba zpravidla zaplatí ještě mnohem víc. Okřídlené rčení našich předků „dej krávi do dršťky, ona ti dá do dížky“ platí, ať se to komu líbí nebo ne, i dnes a nejen u skotu, ale i u psů aj. chovaných zvířat. Lze to říci i jinak, pro někoho možná kultivovaněji – to, co se zanedbá ve výživě psa či kočky, zejména v raném věku, se už nikdy později nedožene, a pokud ano, tak jen mnohem draž.

Proč holistická krmiva?

Protože jsou rozhodující pro zdraví a welfare psa. Problém většiny průmyslově vyráběných granulovaných krmných směsí tkví obecně v jejich kvalitě. Tak jako se naprostá většina spotřebitelů řídí (což je statisticky dokázáno) při nákupu potravin pro vlastní potřebu především cenou a nikoli kvalitou, tak si počíná i naprostá většina majitelů psů. Je-li v kterémkoli hypermarketu či supermarketu k dostání např. 10 kg krmiva za cenu něco málo přes 150 Kč, je jejich volba jednoznačná. Neuvědomují si, co takové krmivo může obsahovat. Nevědí, anebo ani nechtějí vědět, že k výrobě 1 kg suchého krmiva je zapotřebí zhruba 3 kg nativního materiálu a nezabývají se otázkou, jak se dá za 150 Kč pořídit 30 kg živočišných a rostlinných surovin nutných k výrobě finálního produktu, který musí být zpracován extrudací, do něčeho zabalen (i výroba obalu včetně jeho grafického návrhu něco stojí), a že na něm musí mít svoji marži výrobce, velkoobchod i prodávající.

Holistická krmiva jsou dnes to nejlepší, co majitel, který chce krmit průmyslově vyráběnými krmivy, může psu nabídnout. Ne všichni výrobci taková krmiva dodávají. Odvahu k tomu mají jen ti špičkoví, kteří se nebojí, že mezi majiteli a chovateli nenajdou dostatek zájemců. Těch by přece mělo být dost a dost, cožpak chce někdo svého psa nebo kočku živit špatně? Jistěže ne. Současně však chce zvíře uživit co nejlevněji. „Kvalitní a levné“ je oblíbený reklamní slogan, ale pustý nonsens. Působí jen na toho, kde neuvažuje reálně. Uvědomí-li si fakta, svůj názor – možná – změní.

Co např. obsahují některá holistická krmiva?

Čerstvé kuřecí maso Je zdrojem kvalitních pro psa dobře využitelných proteinů a dodává krmivu chuť čerstvého masa.

Probiotika Tento termín označuje přirozeně se vyskytující skupinu kulturních mikroorganismů, které jsou schopny se množit ve střevním traktu domácího zvířete a vytvářet vyvážené prostředí mikroflory. Udržují pH ve střevě na požadované úrovni a obsazením receptorových míst ve střevech působí preventivně proti patogenním bakteriím.

Lněné semínko Je jedním z nejbohatších zdrojů omega-3 mastných kyselin. Omega-3 a omega-6 mastné kyseliny jsou důležité složky většiny buněčných membrán v těle psa a jsou závislé na denním příjmu. Tyto dvě skupiny mastných kyselin jsou významné, protože jsou metabolicky a funkčně odlišné a mají fyziologicky různé funkce. Jejich rovnováha je důležitá pro homeostázu a normální vývoj zvířete.

Mořské řasy-chaluhy Kelp je jeden z několika hnědě zbarvených druhů mořských řas z rodu Lamaria. Tato mořská rostlina je koncentrovaný zdroj důležitých stopových prvků, zejména jódu. Jód je důležitý pro tvorbu tyroxinu, který je nezbytný pro udržování normálního metabolismu ve všech tělních buňkách.

Kuřecí chrupavka Je zdrojem glukosaminsulfátu a chondroitinsulfátu. Obě tyto substance pomáhají zmírnit bolest spojenou s artritidou kostí (zánětem kloubů).

Extrakt z Yucca schidigera Pomáhá vázat amoniak, čímž redukuje zápach trusu.

Vojtěška (tolice setá, Medicago sativa) Působí jako detoxikant k očistě organismu od různých škodlivin, hlavně při nechutenství, podvýživě, hubnutí a trávicích potížích nervového původu.

MSM (methylsulfonylmethan) Extrakt ze subtropické a tropické dřeviny podobné borovici má široké spektrum účinků, působí především protizánětlivě.

Chondroitinsulfát Jako jeden z mnoha glykosaminoglykanů (GAG), má chondroprotektivní účinky, pomáhá k lepšímu využití potravy, působí jako prevence proti zánětům kloubů a jako ochrana kloubních chrupavek.

Ivan Stuchlý

